


<p>ЗАТВЕРДЖЕНО рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від <u>25 КВІТНЯ</u> 2024 року протокол № <u>5</u></p>		<p>Шифр документа <u>ВС-134</u> <u>04-05/07.24</u></p>	<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди <b>ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ</b></p>	<p>УВЕДЕНО В ДІЮ наказом ректора від <u>29 КВІТНЯ</u> 2024 року № <u>87-01</u> ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ № 02125585 Юрій БОЙЧУК</p>
---	---	--	---	--

## ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової, інноваційної  
і міжнародної діяльності  
Світлана БЕРЕЖНА


  
«23» КВІТНЯ 2024 року

Начальник юридичного відділу  
Олена ТАРАСЕНКО


  
«23» КВІТНЯ 2024 року

РОЗРОБНИКИ

завідувач кафедри державно-  
правових дисциплін, кримінального  
права і процесу  
Тетяна ГОЛОВАНЬ

  
«22» КВІТНЯ 2024 року

завідувач кафедри цивільно-правових  
дисциплін і трудового права імені  
професора О. І. Процевського  
Олена КОВАЛЕНКО

  
«22» КВІТНЯ 2024 року

**РОЗРОБНИКИ:**

завідувач кафедри державно-правових дисциплін, кримінального права і процесу Тетяна ГОЛОВАНЬ;

завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права імені професора О. І. Процевського  
Олена КОВАЛЕНКО

**ЗАТВЕРДЖЕНО** рішенням Вченої ради Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди від 25 КВІТНЯ 2024 року протокол № 5

**УВЕДЕНО В ДІЮ** наказом ректора від 29 КВІТНЯ 2024 року № 87/ог.

## Основні поняття та визначення

*Академічна мобільність* — можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами.

*Внутрішня академічна мобільність* — академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах-партнерах у межах України.

*Міжнародна академічна мобільність* — академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу у закладах-партнерах за межами України.

*Заклад освіти (наукова установа)* — український, іноземний заклад фахової передвищої, вищої освіти, наукова установа, їх відокремлені структурні підрозділи, що беруть участь у програмі академічної мобільності на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством.

*Заклад-партнер* — український, іноземний заклад освіти (наукова установа), що бере участь у програмі академічної мобільності на підставі міжнародних договорів України про співробітництво у галузі освіти та/або науки, міжнародних програм та проєктів або договорів про співробітництво між Харківським національним педагогічним університетом імені Г. С. Сковороди (далі — Університет) та іншими українськими закладами освіти чи між Університетом та іноземним закладом освіти.

*Іноземний заклад освіти (наукова установа)* — заклад освіти (наукова установа), який на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством, бере участь у програмі академічної мобільності, а також відокремлений структурний підрозділ іноземного закладу освіти (наукової установи), утворений на території України.

*Іноземний учасник академічної мобільності (далі — іноземний учасник)* — особа, яка відповідає вимогам, зазначеним в абзаці 3 пункту 1.4. цього Порядку, і реалізує право на академічну мобільність в Університеті на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством.

*Програма академічної мобільності* — діяльність Університету та українських або іноземних закладів освіти, спрямована на забезпечення реалізації прав українських та іноземних учасників освітнього процесу, а також працівників закладу освіти (наукової установи) на академічну мобільність протягом визначеного часу на підставі угоди Університету з іншим українським закладом освіти (науковою установою) або іноземним

закладом-партнером на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством.

*Український заклад освіти (наукова установа)* — український заклад фахової передвищої, вищої освіти (наукова установа), що розташований на території України, утворений органом державної влади, органом місцевого самоврядування, громадянином України або іншою юридичною особою відповідно до законодавства, який на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством бере участь у програмі академічної мобільності, відокремлений структурний підрозділ українського закладу фахової передвищої, вищої освіти (наукової установи), що провадить освітню діяльність у сфері фахової передвищої, вищої освіти на підставі окремо встановленого ліцензованого обсягу з підготовки фахівців (наукову, науково-технічну діяльність).

*Український учасник академічної мобільності (далі — український учасник)* — громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і реалізують право на академічну мобільність у певному іноземному або українському закладі освіти (науковій установі) на умовах і в порядку, визначених чинним законодавством.

*Кредитна мобільність* — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

*Міжнародна академічна мобільність* — академічна мобільність, право на яку реалізується вітчизняними учасниками освітнього процесу у закладах-партнерах поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу у вітчизняних закладах вищої освіти (наукових установах).

*Ступенева мобільність* — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою

здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти.

*Учасники академічної мобільності* — українські учасники освітнього процесу і заклади вищої освіти (наукові установи) та іноземні учасники освітнього процесу і заклади освіти (наукові установи), що беруть участь у програмах академічної мобільності.

## **I. Загальні положення**

1.1. Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі — Порядок) розроблено на підставі Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 р., Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579, Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування» від 4 березня 1996 р. № 287, Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до Правил перетинання державного кордону громадянами України» від 2 квітня 2024 р. № 366, галузевих стандартів вищої освіти, національної рамки кваліфікацій та Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя, Статуту Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

1.2. Порядок визначає цілі, завдання, порядок організації академічної мобільності, умови повернення до місця постійного навчання (роботи), виконання програм академічної мобільності, визнання та зарахування її результатів для здобувачів освіти (наукових ступенів), які навчаються та працюють у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди;

1.3. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між вітчизняними закладами вищої освіти (науковими установами) або їхніми структурними підрозділами, між вітчизняними та іноземними закладами

вищої освіти (науковими установами) та їхніми структурними підрозділами (далі — заклади-партнери), а також може бути реалізоване учасником освітнього процесу з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією Університету, на основі індивідуальних запрошень та/або інших механізмів, як на двосторонній основі, так і за рахунок сторони, що приймає, або сторони, що направляє.

1.4. Учасниками академічної мобільності відповідно до цього Порядку можуть бути:

— громадяни України, іноземці та особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, які здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня, науковий ступінь за денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) або працюють за основним місцем роботи в певному українському закладі фахової передвищої, вищої освіти (науковій установі) і які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі);

— іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, освіту рівня, аналогічного фаховій передвищій освіті, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі та які на умовах і в порядку, визначених цим Порядком, беруть участь у програмі академічної мобільності в певному українському закладі освіти (науковій установі).

Цей Порядок не поширюється на:

— осіб, тимчасово допущених до занять;

— слухачів;

— здобувачів освіти, які в установленому законодавством порядку оформили перерву в навчанні та перебувають в академічній відпустці;

— здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників закладу освіти (наукової установи), які направлені МОН України за кордон на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу на виконання міжнародних міжурядових та міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проєктів.

1.5. Не може брати участь у програмі академічної мобільності заклад освіти (наукова установа) з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або заклад освіти (наукова установа), зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли іноземний заклад

освіти (наукова установа) має постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

Не можуть брати участь у програмі академічної мобільності громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

## **II. Цілі, завдання і форми академічної мобільності**

2.1. Мета, завдання і загальні правила забезпечення та реалізації права на академічну мобільність відповідають основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болонья 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

2.2. Цілями академічної мобільності учасників освітнього процесу Університету є:

- інтеграція України в Європейський простір вищої освіти та Європейський дослідницький простір;
- обмін передовими практиками та досвідом у сферах освіти і науки;
- модернізація системи освіти;
- цифровізація навчання та управління;
- підвищення якості освіти та ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоспроможності освітньо-наукової спільноти Університету;
- розвиток професійних навичок та особистісних якостей учасників академічної мобільності Університету;
- поглиблення співробітництва Університету з міжнародними партнерами у сферах освіти і науки;
- підтримка соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків Університету з іншими країнами.

Завданнями учасників академічної мобільності Університету є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки, професійної майстерності учасників академічної мобільності;
- отримання міжнародного досвіду провадження викладацької, наукової, науково-технічної діяльності та доступу до європейської та світової дослідницької інфраструктури;
- реалізація спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проектів;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

— популяризація української мови, культури, поглиблення знань про культуру інших країн.

Формами академічної мобільності є:

1) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь бакалавра, магістра:

— навчання за освітніми (освітньо-професійними) програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;

— мовне стажування (удосконалення рівня практичного володіння іноземною мовою в певній професійній діяльності або галузі знань);

— навчально-наукове стажування (діяльність, спрямована на набуття практичного досвіду на основі досліджень та формування нових професійних компетентностей у психолого-педагогічній, науково-дослідній, організаційно-управлінській діяльності в межах певної спеціальності/галузі знань);

— наукове стажування;

— практика (отримання досвіду професійної діяльності в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності під керівництвом працівників закладу освіти (наукової установи) з метою формування фахових компетентностей та навичок у реальних, у тому числі виробничих, умовах для прийняття самостійних рішень у практичній діяльності, оволодіння методами, формами організації та засобами праці в певній професійній діяльності або галузі знань);

— інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству та відповідають вимогам, встановленим пунктом 3.9 цього Порядку;

2) для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи):

— участь у програмах кредитної академічної мобільності учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва;

— участь у спільних освітніх та/або наукових проектах (діяльність у складі тимчасової проектної групи, утвореної на певний строк для реалізації мети та виконання завдань певного освітнього або наукового проекту за рахунок гранту, наданого закладам-партнерам);

— викладання;

— стажування;



- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- мовне стажування;
- підвищення кваліфікації;
- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо), що не суперечать законодавству.

### **III. Організаційне забезпечення академічної мобільності**

3.1. Загальне керівництво із забезпечення академічної мобільності здійснюється проректором з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності Університету через центр міжнародної діяльності, навчальний відділ, відділ аспірантури і докторантури і деканати факультетів.

3.2. Академічна мобільність учасників освітнього процесу здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між українським та/або іноземним закладом вищої освіти і Університетом, а також у рамках міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти.

Для реалізації права на академічну мобільність між Університетом та іноземним закладом освіти (науковою установою) або іншим українським закладом освіти (науковою установою) укладається у письмовій або електронній формі договір про виконання програми академічної мобільності (далі — партнерський договір).

3.3. Укладення договору про співробітництво між закладами-партнерами, а також партнерського договору та договору академічної мобільності в умовах воєнного стану здійснюється в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису. У разі неможливості використання кваліфікованого електронного підпису здійснюється обмін листами про намір співробітництва, виконання програми академічної мобільності та підтвердження виконання зобов'язань після завершення або скасування воєнного стану.

3.4. До участі у програмах академічної мобільності допускаються всі учасники освітнього процесу. Здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти допускаються до участі в таких програмах за умови успішного завершення хоча б одного року навчання.

3.5. Відбір учасників освітнього процесу для участі у програмах академічної мобільності відбувається на підставі рапорту керівника відповідного структурного підрозділу до проректора з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності.

У разі необхідності відбір учасників може здійснюватись конкурсною комісією Університету, створеною наказом ректора, з урахуванням:

- рейтингу професійної активності викладачів (для наукових і науково-педагогічних, педагогічних працівників), рейтингу навчальної успішності (для здобувачів першого, другого, третього рівнів вищої освіти);
- участі у науковій і громадській роботі Університету та поза його межами;
- рівня володіння іноземною мовою;
- мотивації до участі в академічній мобільності.

Конкурсну комісію очолює проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності Університету. У роботі конкурсної комісії беруть участь завідувач центру міжнародної діяльності, завідувач відділу аспірантури і докторантури та/або декани відповідних факультетів, завідувачі відповідних кафедр, представники органів громадського самоврядування.

Перелік необхідних документів для участі у програмі академічної мобільності і процедура їх подання регламентується угодами між Університетом і закладами-партнерами.

3.6. Участь у програмі академічної мобільності підтверджується через підписання відповідного Договору між Університетом і закладом-партнером. Етапи, тривалість і зміст програми академічної мобільності визначаються навчальними планами і графіками освітнього процесу, що узгоджені та затверджені проректором з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності Університету та керівником закладу-партнера.

3.7. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності для учасників академічної мобільності, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії/доктора мистецтва, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками закладу освіти (наукової установи), не може перевищувати двох років поспіль.

3.8. Для учасників академічної мобільності, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного строку навчання за відповідною освітньою (освітньо-науковою/освітньо-творчою) програмою.

3.9. Кількість кредитів ЄКТС та заходи контролю за кожним видом та формою академічної мобільності визначаються Положенням про організацію освітнього процесу, затвердженим Вченою радою Університету.

Інформація про участь здобувачів освіти у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.10. Відомості про українського учасника освітньої академічної мобільності вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти українським закладом постійного місця навчання, а в разі участі українського учасника освітньої академічної мобільності у внутрішній освітній академічній мобільності — також закладом-партнером як про учасника, що тимчасово допущений до занять.

3.11. У разі реалізації українським учасником освітньої академічної мобільності права на академічну відпустку або перерву в навчанні до партнерського договору та договору про академічну мобільність за ініціативою українського закладу освіти (наукової установи) вносяться відповідні зміни.

3.12. Особа, яку відібрано відповідно до вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, укладає з українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання (роботи) договір академічної мобільності.

3.13. На період академічної мобільності здобувачі вищої освіти Університету за власною заявою та за дозволом декана факультету (для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти — завідувача відділу аспірантури та докторантури) навчаються за індивідуальним навчальним планом.

Наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники за власною заявою, дозволом завідувача кафедри та згідно наказу ректора Університету на період реалізації академічної мобільності направляються на стажування/викладання/наукове дослідження/підвищення кваліфікації до закладу-партнера.

3.14. Особи, які беруть участь у реалізації програми академічної мобільності, не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Університету на період реалізації права на академічну мобільність і обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти. За здобувачами вищої освіти Університету на період навчання в закладі-партнері зберігається право на отримання стипендії відповідно до Положення про стипендіальне забезпечення здобувачів вищої освіти, аспірантів і докторантів ХНПУ імені Г. С. Сковороди, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності. Оплата праці наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Університету за основним місцем роботи в Університеті

зберігається, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності та/або додатковими договорами.

3.15. Іноземні наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники закладів освіти (наукових установ) – партнерів, які залучені до провадження освітньої та/або наукової діяльності під час їхнього перебування в Університеті мають усі права та обов'язки працівників Університету.

Умови приїзду провідних іноземних науковців та діячів освіти на запрошення Університету та їх перебування в Україні визначаються додатковими договорами, які укладено між Університетом та запрошеною особою.

3.16. Під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду та форми повинні виконуватися такі умови:

— мета та завдання академічної мобільності відповідають навчальним цілям, орієнтованим на отримання таким здобувачем професійного досвіду в галузі майбутньої, наявної, суміжної спеціальності, професійних компетентностей та навичок;

— навчання за програмою академічної мобільності здійснюється під керівництвом визначеного працівника закладу освіти (наукової установи) за узгодженими освітніми (освітньо-професійними) програмами закладів-партнерів;

— результати академічної мобільності визначаються у кредитах ЄКТС та/або відповідних компетентностях, результатах навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані українським закладом постійного місця навчання (для українського учасника) або іноземним закладом постійного місця навчання (для іноземного учасника);

— під час реалізації здобувачем освіти права на академічну мобільність будь-якого виду чи форми, який навчається в українському закладі на підставі державного (регіонального) замовлення, строк здобуття певного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня не повинен збільшуватися. У разі коли ця вимога не виконується (не може бути виконана), здобуття такою особою освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня після закінчення нормативного строку навчання здійснюється за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

3.17. З метою організації та реалізації права на академічну мобільність будь-якого виду та форми закладами-партнерами в партнерському договорі визначаються:

— мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи) академічної мобільності;

- результати, яких очікується досягти;
- документ, що отримує український та/або іноземний учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності;
- права та обов'язки закладів-партнерів;
- критерії відбору учасників академічної мобільності та сторона, що здійснюватиме відбір;
- перелік документів, необхідних для участі у програмі академічної мобільності, вимоги до них, процедура та строк їх подання;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування учасника академічної мобільності під час або після повернення до закладу освіти постійного місця навчання (роботи), порядок визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживаються в разі недосягнення мети академічної мобільності та/або невизнання її результатів, виникнення конфліктних або непередбачуваних ситуацій під час участі у програмі академічної мобільності або визнання її результатів;
- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості у закладах-партнерах (для освітньої академічної мобільності);
- порядок внесення змін до партнерського договору;
- підрозділи закладів-партнерів, що будуть забезпечувати виконання програми академічної мобільності, контактні особи;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

3.18. Для освітньої академічної мобільності обов'язковим є визначення закладами-партнерами в партнерському договорі переліку і змісту освітніх компонентів, порядку вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін), обсягу навчального навантаження, детального опису оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома, форми та змісту академічної довідки або інших аналогічних документів, де зазначаються результати академічної мобільності.

У разі укладення партнерського договору в умовах воєнного стану здобувачі освіти (наукового ступеня) попереджаються закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання про можливість перезарахування неповного обсягу кредитів ЄКТС, отриманих у межах програми внутрішньої академічної мобільності, та необхідність вивчення додаткових освітніх компонентів у закладі освіти (науковій установі)

постійного місця навчання для завершення програми підготовки за відповідним освітнім рівнем.

У разі коли під час участі у програмі академічної мобільності виникають ситуації, нерегульовані партнерським договором, вони можуть визначатися в договорі академічної мобільності між учасником та закладом-партнером постійного місця навчання, якщо не зачіпаються інтереси іншого закладу-партнера, і за погодженням із закладом-партнером, якщо його інтереси зачіпаються.

У разі залучення до виконання програми академічної мобільності фінансової або іншої підтримки сторонніх організацій або на умовах співфінансування, у тому числі міжнародними організаціями (крім закладу-партнера), така організація є третьою стороною під час укладання партнерського договору.

3.19. У договорі академічної мобільності, що укладається між особою, яку відібрано відповідно вимог цього Порядку для участі у програмі академічної мобільності, та українським закладом освіти (науковою установою) постійного місця навчання, зазначаються:

- реквізити паспорта громадянина України, документа, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, та довідки про присвоєння йому реєстраційного номера облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової карти платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті);
- мета, завдання, вид та форма, тривалість, строк (у разі потреби етапи); результати, яких очікується досягти; документ, що отримує учасник після завершення участі у програмі академічної мобільності; перелік та зміст освітніх компонентів, обсяг навчального навантаження, детальний опис оцінювання результатів та їх відображення в додатку до диплома (для освітньої академічної мобільності);
- права та обов'язки сторін;
- фінансові умови програми академічної мобільності, умови медичного забезпечення або медичного страхування;
- строк, умови та порядок звітування під час або після повернення до українського закладу-партнера, визнання результатів академічної мобільності, а також заходи, що вживатимуться в разі недосягнення цілей академічної мобільності або невизнання її результатів;

- порядок вибору додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін) для освітньої академічної мобільності;
- строк, умови та порядок ліквідації академічної заборгованості, у тому числі в закладі-партнері;
- порядок внесення змін до договору академічної мобільності;
- інші умови, необхідні для забезпечення досягнення результатів академічної мобільності.

3.20. Договір академічної мобільності, що укладається під час реалізації будь-якого виду чи форми академічної мобільності українським учасником, який навчається на підставі державного (регіонального) замовлення, в обов'язковому порядку повинен містити вимогу щодо незбільшення строку здобуття відповідного освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня та в разі невиконання цієї вимоги — продовження строку здобуття освіти такою особою понад нормативний для такого освітнього, освітньо-наукового/освітньо-творчого рівня або наукового ступеня за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

У разі коли український учасник є неповнолітньою особою, договір академічної мобільності укладається з одним із його батьків або особою, яка є його законним представником.

Після укладення договору академічної мобільності керівник українського закладу-партнера видає розпорядчий документ, в якому визначається мета, строк, умови (у тому числі фінансові) програми академічної мобільності українського учасника. Особа набуває статусу українського учасника з дати, визначеної в такому документі.

3.21. Іноземні учасники — здобувачі освіти (наукового ступеня) можуть бути зараховані до українського закладу-партнера на навчання за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій, або за рахунок власних надходжень українського закладу-партнера, або на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти в разі, коли кількість таких іноземних учасників не перевищує кількості українських учасників і ця норма визначена партнерським договором.

Іноземний учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобуває вищу освіту за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в закладі-партнері може бути зарахований на

навчання до українського закладу-партнера на умовах, визначених партнерським договором. Інформація про такого учасника вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Додаткові умови залучення українськими закладами освіти (науковими установами) іноземних учасників можуть визначатися в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності.

3.22. Фінансування витрат українського закладу вищої освіти, пов'язаних із виконанням програм академічної мобільності, може здійснюватися за рахунок:

- грантів;
- коштів, передбачених у державному (відповідному місцевому) бюджеті;
- власних коштів українського закладу-партнера;
- коштів іноземного закладу-партнера;
- інших джерел, не заборонених законодавством.

Матеріальне забезпечення учасників від Університету у програмах міжнародної академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів України на двосторонній основі або за рахунок сторони, що приймає, або за рахунок сторони, що направляє, крім вимог, визначених цим Порядком, здійснюється відповідно до вимог Положення про умови матеріального забезпечення осіб, направлених за кордон на навчання та стажування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 1996 р. № 287. В інших випадках фінансування витрат, які здійснює учасник від Університету, включаючи оплату проїзду, проживання, добових, харчування, медичне забезпечення та страхування тощо, здійснюється за власні кошти такого учасника та/або інших фізичних (юридичних) осіб, якщо заклад-партнер не забезпечує здійснення зазначених витрат.

Надання Університетом учасникам організаційних, протокольних, інформаційних, консультаційних послуг, послуг з перекладу здійснюється безоплатно відповідно до законодавства.

#### **IV. Визнання і перезарахування результатів навчання здобувачів освіти, здобутих у закладі-партнері**

4.1. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

4.2. Зміст освітніх компонентів та обсяг навчального навантаження, виконаного учасником академічної мобільності в закладі-партнері, підтверджуються академічною довідкою або іншим аналогічним документом, виданим таким закладом згідно з партнерським договором.



Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження, виконаного відповідно до договору академічної мобільності, здійснюється шляхом зіставлення результатів навчання, яких досягнуто в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою (освітньо-професійною) програмою Університету.

4.3. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін, результати підсумкової атестації та ліквідація академічної різниці здійснюється відповідно до університетського Положення про організацію освітнього процесу на підставі наданого здобувачем вищої освіти документу з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку закладом-партнером.

4.4. У разі невиконання учасником академічної мобільності під час перебування в закладі-партнері умов, визначених у договорі академічної мобільності в частині опанування змісту освітніх компонентів та виконання обсягу навчального навантаження, такий учасник після повернення до Університету в установленому порядку ліквідує академічну заборгованість до закінчення першого семестрового контролю після його повернення або проходить повторне навчання відповідного змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

4.5. Відповідальність за дотримання вимог законодавства під час виконання програми академічної мобільності, прав учасників академічної мобільності, прозорість під час і після її виконання, ефективне, раціональне та цільове використання коштів несуть керівники українських закладів-партнерів.

Обов'язковою умовою є оприлюднення результатів відбору українських учасників, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів на офіційному веб-сайті українського закладу-партнера.

## **V. Права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності**

5.1. Учасники освітнього процесу мають право на:  
— реалізацію програми академічної мобільності за відповідними або спорідненими спеціальностями у закладах-партнерах;

- самостійний вибір додаткових навчальних дисциплін (крім вивчення в закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін);
- безпечні та нешкідливі умови навчання/праці;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладу-партнера;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах закладу-партнера;
- оприлюднення та апробацію своїх наукових робіт у закладі-партнері;
- збереження за собою місця навчання;
- на академічну відпустку або перерву в навчанні;
- призначення академічної та/або соціальної стипендії незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі академічної мобільності положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів;
- інше соціальне забезпечення відповідно до законодавства.

Стипендіальне забезпечення під час та після завершення участі у програмі академічної мобільності здійснюється відповідно до законодавства;

- у частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права і обов'язки здобувача освіти (наукового ступеня) закладу-партнера (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

На період академічної мобільності українські учасники - педагогічні, науково-педагогічні, наукові та інші працівники зберігають на строк до:

- двох років - посаду за основним місцем роботи;
- шести місяців - оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності у закладі-партнері не передбачена або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

### 5.3. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- надати всі необхідні документи для участі у програмі академічної мобільності до деканату / відділу аспірантури та докторантури Університету;
- вчасно прибути до закладу-партнера, у якому реалізується право на академічну мобільність;
- під час реалізації права на академічну мобільність дотримуватися законодавства країни перебування, Правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу-партнера;
- виконати індивідуальний план академічної мобільності;

— після завершення заходів із реалізації права на академічну мобільність у закладі-партнері вчасно повернутися до Університету, додати звітну документацію про результати академічної мобільності та ліквідувати академічну заборгованість, у разі її наявності.

5.4. Іноземні учасники в частині освітньої та/або наукової академічної мобільності мають права та обов'язки українських учасників (крім фінансового (стипендіального та іншого соціального) забезпечення).

## **VI. Особливості порядку реалізації права на академічну мобільність громадян України чоловічої статі в умовах воєнного стану**

6.1. У разі введення на території України воєнного стану пропуск через державний кордон громадян України чоловічої статі віком від 18 до 22 років, які за денною формою здобуття освіти здобувають ступінь вищої освіти бакалавра в закладах вищої освіти України державної або комунальної форми власності та які згідно з Порядком реалізації права на академічну мобільність, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579, є учасниками програм освітньої академічної мобільності і прямують на навчання в іноземні заклади освіти, здійснюється уповноваженими службовими особами Держприкордонслужби за умови виконання правил перетинання державного кордону України, наявності підтвердних документів.

6.2. Підтвердними документами для здобувачів освіти закладів вищої освіти України державної або комунальної форми власності, які є учасниками програм освітньої академічної мобільності, є:

— довідка від закладу вищої освіти України щодо направлення учасника програми освітньої академічної мобільності для навчання в іноземному закладі освіти із зазначенням підстави співробітництва, строку навчального семестру за кордоном, відсутності за результатами двох останніх семестрів (півріч) негативних оцінок і фактів перескладання заліків і екзаменів та підтвердження рівня володіння здобувачем освіти мовою викладання в іноземному закладі освіти;

— копія договору академічної мобільності, засвідчена закладом освіти України в установленому порядку;

— е-квиток студента (учня), перевірений засобами Порталу Дія за допомогою електронних пристроїв шляхом зчитування або введення унікального електронного ідентифікатора;

– військово-облікові документи з відповідними відмітками районного (об'єднаного районного), міського (районного у містах, об'єднаного міського) територіального центру комплектування та соціальної підтримки.

6.3. Здобувачі освіти закладу вищої освіти України державної або комунальної форми власності, які є учасниками програм освітньої академічної мобільності, можуть безперервно перебувати за кордоном не більше строку навчального семестру.

## **VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ**

7.1. Порядок затверджується Вченою радою Університету і вводиться в дію наказом ректора.

7.2. Зміни до Порядку вносяться відповідно до встановленого в Університеті порядку.